

De voorzitter van de Tweede Kamer der Staten-Generaal
Postbus 20018
2500 EA DEN HAAG

**Ministerie van Onderwijs, Cultuur en
Wetenschap**

>Retouradres Postbus 16375 2500 BJ Den Haag

Datum 24 juni 2026

Betreft Reactie op openstaande feitelijke vragen over het Jaarverslag 2025

**Onderzoek en
Wetenschapsbeleid**
Rijnstraat 50
Den Haag
Postbus 16375
2500 BJ Den Haag
www.rijksoverheid.nl

Contactpersoon

Onze referentie
64449221

Uw brief
12 juni 2026

Uw referentie

Hierbij ontvangt uw Kamer de antwoorden op de nog openstaande feitelijke vragen van de vaste commissie voor Onderwijs, Cultuur en Wetenschap over het Jaarverslag 2025 ministerie van Onderwijs, Cultuur en Wetenschap 2025 (36945-VIII, nr. 1). Het gaat om het antwoord op vraag nummer 64, 66 en 67.

De minister van Onderwijs, Cultuur en Wetenschap,

Rianne Letschert

Nr. 64 Vraag

Onze referentie
64449221

Kunt u aangeven welke samenwerkingen het Biomedical Primate Research Centre (BPRC) de afgelopen vijf jaar, uitgesplitst naar jaar, is aangegaan met andere Nederlandse onderzoeksinstituten en universiteiten?

Het BPRC geeft aan dat op basis van de auteurs op de publicatielijst van de afgelopen jaren, het BPRC in ieder geval samenwerkingen heeft gehad met: Amsterdam UMC/VU, Leiden UMC/Universiteit Leiden, UMC Utrecht/Universiteit Utrecht, Erasmus MC, Radboudumc/Radboud Universiteit, Rijksuniversiteit Groningen/UMCG, Wageningen UR, RIVM, Sanquin, Nederlands Herseninstituut, Hubrecht Institute, Diergaarde Blijdorp/Rotterdam Zoo en diverse Nederlandse universitaire onderzoeksgroepen. Deze laatste categorie (diverse Nederlandse universitaire onderzoeksgroepen) is groter in aantal dan de auteurslijst op publicaties. Voor het aanvragen van nationale en internationale subsidies werkt het BPRC namelijk met anderen samen in consortiumverband. Aangezien niet alle subsidieaanvragen worden gehonoreerd, zal er uit deze samenwerkingen vaak geen onderzoek en dus geen publicaties volgen.

Nr. 66 Vraag

Kunt u een lijst verschaffen van alle alternatieven voor apenproeven die het BPRC in de afgelopen twintig jaar zelf heeft ontwikkeld?

Het BPRC geeft aan dat het helaas niet mogelijk is om daar een volledige lijst van op te stellen. Het BPRC heeft altijd sterk ingezet op de drie V's (Vervanging, Vermindering en Verfijning). Een heel belangrijk onderdeel hiervan, en van meer kennis met minder dieren, is de inrichting van de biobank. Wetenschappers van het BPRC en de internationale onderzoeksgemeenschap gebruiken hier materiaal uit, variërend van volbloed of witte bloedcellen tot weefsels, organen, hersenen en darmorganoiden. Hiermee wordt proefdiervrij onderzoek gedaan en in sommige gevallen worden alternatieven voor apenproeven ontwikkeld. Deze alternatieven worden meestal ontwikkeld en gepubliceerd als onderdeel van breder ziektegericht onderzoek, en niet als afzonderlijke activiteit. Het BPRC heeft bijvoorbeeld voor het malariaonderzoek de afgelopen tien jaar veel tijd besteed aan het ontwikkelen van een methode om malariaparasieten te kunnen onderzoeken in levercellen in een kweekbakje, als alternatief voor grootschalige screening van nieuwe medicijnen in apen. Ook zijn er methodes ontwikkeld om medicijnen toe te dienen met minder irriterende adjuvantia, is er voor het welzijn van de dieren gedragsonderzoek gedaan, onderzoek naar verrijkmethode, luchtkwaliteit, *long-acting* antibiotica, het microbioom, en de voedingssamenstelling voor de dieren. Hier is deels over gepubliceerd, deels is dit opgenomen in de materiaal & methoden-secties van verschenen artikelen. Als we kijken naar de impact van het onderzoek, gebaseerd op de wetenschappelijke output van het BPRC, dan is van de periode 2019-2025 39% (85/220) van de artikelen verschenen op basis van dierstudies, 39% (86/220) op basis van op basis van de 3 V's, en 22% (49/220) op basis van beide.

Nr. 67 Vraag

Kunt u aangeven hoeveel geld het BPRC de afgelopen vijf jaar, uitgesplitst naar jaar, heeft gebruikt voor het ontwikkelen van alternatieven voor de apenproeven die ze doen en welk percentage dit is van de totale begroting van het BPRC?

Onze referentie
64449221

Onderstaand treft u de gegevens over 2020 t/m 2024. De financiële gegevens over 2025 zijn nog niet door een accountant gecontroleerd.

2020	2021	2022	2023	2024
14,1% (€ 1,6 mln)	17,7% (€ 1,9 mln)	16,4% (€ 1,9 mln)	18,5% (€ 2,2 mln)	17,4% (€ 2,2 mln)